

Ohje päivitetty 14.5.2020

RITUKSIMABI (esim. MABTHERA®, RITEMVIA®, RIXATHON®)

Vaikuttava aine

Rituksimabi on B-soluja estävä monoklonaalinen vasta-aine.

Toimenpiteet ennen lääkityksen aloitusta

Rituksimabi -hoito toteutetaan reumatautien erikoislääkärin aloittamana ja valvonnassa. Ennen lääkityksen aloittamista poissuljetaan hoidon vasta-aiheet ja ohjelmoidaan tarvittavat tutkimukset (verikokeet ja keuhkojen röntgenkuvaus). Hampaat tulee olla hoidetut ja rokotukset ajan tasalla.

Vaikutustapa ja käyttöaiheet

Rituksimabi on biologinen lääke, joka tuhoaa CD20 -pintamerkin omaavia B-soluja, jotka ylläpitävät haitallista immunologista reaktiota. Lääke rauhoittaa niveltulehdusta sekä haitallista immunologista reaktioita sidekudos- ja verisuonitulehdustautissa. Rituksimabia käytetään nivelreuman, verisuonitulehdustautien ja joidenkin sidekudostautien hoidossa. Lääkkeen teho ilmaantuu muutaman kuukauden sisällä hoidosta.

Annostus ja ottotapa

Nivelreumassa ensimmäinen hoitajakso koostuu kahdesta (kerta-annos 1000 mg) annoksesta rituksimabia, jotka annetaan infuusiona laskimoon kahden viikon välein. Infuusio kestää yleensä 2-6 tuntia, ja sen aikana hoitaja seuraa vointia. Hoidon antamisen jälkeen potilasta seurataan sairaalassa puolesta tunnista tuntiin. Ennen tiputuksen aloittamista annetaan esilääkitys (metyyliprednisoloni, parasetamoli ja antihistamiini) lääkereaktioiden ehkäisemiseksi. Uusi hoitajakso (1-2 annosta)

annetaan 6 kk välein tai harvemmin. Rituksimabia käytetään yleensä muun antireumaattisen hoidon rinnalla.

Haittavaikutukset

Osalla potilaista esiintyy lääkkeen annon yhteydessä ohimeneviä oireita kuten kuumetta, vilunväristyksiä ja vapinaa. Joskus esiintyy kutinaa, pahoinvointia, väsymystä ja epämiellyttävää tunnetta kurkussa sekä ihon punoitusta tai sydämen tykytystä. Mahdollisia sivuvaikutuksia voidaan vähentää esilääkityksellä ja tiputusnopeuden säädöllä. Rituksimabi voi lisätä lievästi alttiutta infektioihin. Hoitoa ei saa antaa, jos potilaalla on akuutti infektio tai krooninen hoitamaton infektioauti.

Leikkaukset

Isojen toimenpiteiden yhteydessä hoidossa on syytä pitää taukoa, jonka pituus riippuu leikkauksen suuruudesta. Hoitotauosta kannattaa neuvotella hoitavan lääkärin kanssa.

Raskaus ja imetys

Raskauden ja imetyksen aikana rituksimabia **ei pidä käyttää**.

Rokotukset

Rituksimabi heikentää rokotusvastetta, joten tarvittavat rokotukset on annettava ennen hoidon aloitusta. Influenssarokotus suositellaan otettavaksi vuosittain. Eläviä heikennettyjä taudinaiheuttajia sisältäviä rokotuksia kuten keltakuume- ja tuhkarokkorokotusta tulee välttää hoidon aikana.

Seuranta

Rituksimabi-hoito edellyttää laboratoriokeuseurantaa. Hoidon seuranta tapahtuu hoitoon perehtyneen erikoislääkärin toimesta.